

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Polityki
Społecznej
i Rodziny**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
(NR 4)
z dnia 3 kwietnia 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny – podkomisji stałej do spraw zabezpieczenia społecznego (nr 4)

3 kwietnia 2025 r.

Podkomisja stała do spraw zabezpieczenia społecznego, obradująca pod przewodnictwem poseł **Jolanty Niezgodzkiej (KO)**, przewodniczącej podkomisji, i poseł **Lidii Czechak (PiS)**, zastępcy przewodniczącej podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- wybór zastępcy przewodniczącej podkomisji;
- zapoznanie się z informacją na temat funkcjonowania programu „Aktywny samorząd”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Magdalena Szymańska** radca w Departamencie Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Bożena Borowiec** zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Maria Milik** inspektor nadzoru orzecznictwa lekarskiego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz **Justyna Pankowska** radna Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska** i **Damian Norwiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Jolanta Niezgodzka (KO):

Szanowni Państwo, proszę już o zajmowanie miejsc.

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw zabezpieczenia społecznego.

Witam państwa, posłów oraz wszystkich gości biorących udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Proszę o sprawdzenie kworum. Dziękuję.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje wybór zastępcy przewodniczącej podkomisji, a także zapoznanie się z informacją na temat funkcjonowania programu „Aktywny samorząd” – referuje prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę.

Stwierdzam zatem, że podkomisja przyjęła porządek dzisiejszego posiedzenia.

Przechodzimy do punktu wyboru zastępcy przewodniczącej podkomisji. Proszę o zgłaszanie kandydatur.

Zgłaszam panią posłankę Lidię Czechak.

Czy pani wyraża zgodę?

Poseł Lidia Czechak (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Jolanta Niezgodzka (KO):

Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Stwierdzam, że podkomisja dokonała wyboru zastępczyni przewodniczącej podkomisji stałej do spraw zabezpieczenia społecznego. Gratuluję nowej zastępczyni przewodniczącej i serdecznie dziękuję za gotowość do współpracy.

Przechodzimy zatem do punktu drugiego. Proszę panią prezes...

Zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Bożena Borowiec:

Zastępcę prezesa.

Przewodnicząca poseł Jolanta Niezgodzka (KO):

Zostańmy przy pani prezes. Proszę panią Bożenę Borowiec o przedstawienie informacji na temat funkcjonowania programu „Aktywny samorząd”.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie.

Program „Aktywny samorząd” w zasadzie został zainicjowany w 2011 r. Wówczas spotkały się dwie znaczące w Polsce osoby – pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych i prezes Związku Powiatów Polskich. I dokonali oni takich uzgodnień, że istotne jest, ażeby strona rządowa wsparła działania samorządów w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnościami. Na poziomie samorządów wsparcie dla nich następuje w oparciu o strategię rozwiązywania problemów społecznych w gminach i powiatowe programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych. W związku z tym w 2012 r. uchwałą rady nadzorczej PFRON został przyjęty program „Aktywny samorząd”, w oparciu o który samorządy za pośrednictwem struktur powiatowych udzielają wsparcia mieszkańcom powiatów. Najczęściej program ten realizowany jest przez PCPR, oczywiście w miastach na prawach powiatu – przez miejskie ośrodki pomocy społecznej tudzież przez miejskie ośrodki pomocy rodzinie.

Program ten składa się z dwóch modułów. Moduł I obejmuje pięć obszarów i moduł ten jest to likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową. Obszar A obejmuje likwidację bariery transportowej. Trzeba tu też zaznaczyć, że tak naprawdę, zanim ten program został przyjęty, zostały przeprowadzone badania wśród osób z niepełnosprawnościami. I te osoby stwierdziły, że bardzo istotna jest dla nich właśnie kwestia bariery transportowej, bariery technicznej, czyli osoby z problemami z tytułu wzroku, słuchu potrzebują specjalnego sprzętu, który umożliwia im kontakt z otoczeniem. Dodatkowo została wskazana potrzeba zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, ale to akurat nie znalazło odzwierciedlenia w programie „Aktywny samorząd”, jest w kolejnych programach. W tym obszarze A, w zakresie likwidacji bariery transportowej, pomagamy w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu, a także pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

W obszarze B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym – przewidziana jest pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, a także dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania oraz pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.

W obszarze C – likwidacja barier w poruszaniu się – przewidziana jest pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, następnie pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. I tu trzeba zaznaczyć, że w ostatnim czasie, w tym roku, zmieniliśmy warunki brzegowe, bo poprzednio można było tylko mieć naprawę.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych Krzysztof Kaca:

Wymiana akumulatorów oraz naprawa ogumienia.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

A teraz poszerzyliśmy.

Zastępca dyrektora departamentu PFRON Krzysztof Kaca:

Oprócz naprawy można również doposażyć wózek w specjalne dodatkowe dosprzętowanie, tak aby mogły...

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica) – spoza składu podkomisji:

Jeszcze tylko prośba, żeby pan też mówił do mikrofonu, bo to jest nagrywane i transmitowane i nie będzie pan po prostu słyszalny na nagraniu.

Zastępca dyrektora departamentu PFRON Krzysztof Kaca:

Chodzi o to, że zmieniono definicję utrzymania sprawności technicznej wózka. Wobec tego tutaj wchodzi również nie tylko naprawy czy wymiana akumulatorów, ale także dosprzętowanie tego wózka w jakieś dodatkowe elementy. Pozwalają one, jak gdyby, dłużej temu wózkowi żyć i pozwalają też na to, aby bardziej dostosować go do zmieniających się potrzeb osoby niepełnosprawnej, czyli są to jakieś dodatkowe pasy, jakiś elementy, które powodują to, że ten

wózek jest bardziej użyteczny. Tak że nie tylko go naprawiamy, ale również go dostosowujemy i modernizujemy.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

Dziękuję.

Dlatego poprosiłam pana dyrektora, żeby powiedział o tych szczegółach, bo chciałam pokazać, że tak naprawdę wsłuchujemy się w głos osób z niepełnosprawnościami. Jeżeli wpływają do nas informacje, że jakaś zmiana w warunkach brzegowych programu pozwoli, że ta pomoc będzie bardziej efektywna, to jeśli tylko jest możliwość, to wprowadzamy to.

Mamy tutaj też pomoc w zakupie protezy kończyny. Oczywiście są to protezy, w których są zastosowane nowoczesne rozwiązania techniczne. Następnie, tak jak w przypadku poprzedniej pomocy, też pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, a także pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Obszar D to pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Obszar E to pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej. Tutaj też chciałabym zaznaczyć, że 19 marca miało miejsce posiedzenie rady nadzorczej PFRON i – również odpowiadając na oczekiwania środowiska i sygnały ze środowisk osób z niepełnosprawnościami, które korzystają z wentylacji na przykład w hospicjach, które wymagają opieki paliatywnej – poszerzyliśmy ten krąg odbiorców. Tak że uchwała rady nadzorczej będzie wchodziła od czerwca – już od czerwca pozostałe grupy. W zasadzie teraz program przewiduje wsparcie dla wszystkich potrzebujących wentylacji domowej.

Moduł II przewiduje pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

I teraz, jeżeli mówimy o wszystkich tych formach wsparcia, to w obszarze, gdzie jest pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, to można składać wnioski przez cały rok kalendarzowy, czyli począwszy od 2 stycznia do 31 grudnia.

W module II wnioski składa się wówczas, gdy zaczyna się rok szkolny, rok akademicki albo semestr, czyli w tych okresach. Natomiast w pozostałych obszarach – od A do D w module I – od 1 marca do 31 sierpnia każdego roku.

Program realizowany jest przez PCPR lub przez MOPS, MOPR w miastach na prawach powiatu. W Polsce mamy 380 powiatów, łącznie z miastami na prawach powiatu, i mamy 100% współpracy z samorządami, czyli wszystkie samorządy realizują.

Program przewiduje oprócz wsparcia dla beneficjentów programu, czyli osób z niepełnosprawnościami, środki na promocję programu do wysokości 1%, ewaluację programu do wysokości 0,5% i obsługę programu do wysokości 5%. Jeżeli samorząd wykorzysta poniżej 90%, to proporcjonalnie dostaje środki na obsługę. Minimalna gwarantowana kwota na obsługę to 30% przekazanych samorządowi środków.

Plan finansowy na 2024 r. obejmował kwotę 283 103 tys. zł. Zrealizowanych zostało 276 695 422,66 zł. Tu trzeba zobaczyć, że samorządy starają się te kwoty praktycznie w całości wydać. Czasami zdarzają się zwroty. Ktoś z beneficjentów nie otrzyma stosownego sprzętu. Jakbyśmy tę różnicę podzielili przez 380, to się okaże, że w tych samorządach zostały małe kwoty, tylko one zrobiły większą w efekcie skali. W 2025 r. mamy przewidziane 293 700 tys. zł, z czego 275 788 tys. zł przeznaczone jest na bezpośrednie wsparcie beneficjentów, a prawie 18 mln to jest obsługa, promocja i ewaluacja tego programu.

Ustalamy w PFRON miernik tego, ile osób niepełnosprawnych powinno w ramach tych środków zostać objęte wsparciem, czyli to jest liczba osób niepełnosprawnych, które zostały objęte wsparciem dla poprawy życia społecznego, bo program „Aktywny samorząd” ma tak naprawdę umożliwić aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i życiu zawodowym. Miernik planowany do osiągnięcia w roku 2024 wynosił 30 tys. osób niepełnosprawnych, a osiągnięty – 35 268 osób. Tak że jest ponad 100% efektu programu.

Tak jak zapowiadałam, przygotowaliśmy prezentację, z której będziecie państwo mogli później w swojej pracy korzystać, bo tu są zasady, czyli na przykład przy oprzyrządowaniu samochodu dla osób z dysfunkcją ruchu ta pomoc może wynosić 73 500 zł. Tak, maksymalna kwota może wynosić 73 500. Prawo jazdy do kwoty 5544 zł i tutaj jest koszt kursu do egzaminów pozostałych kategorii.

Program też przewiduje w niektórych formach wsparcia, że może być sytuacja szczególna, na przykład przy protezach, kiedy te kwoty po opinii eksperta PFRON mogą ulec zwiększeniu. Bo mówimy o tych nowoczesnych rozwiązaniach technologicznych, ale może się okazać, że indywidualnie dla określonej osoby z niepełnosprawnością może być dużo bardziej efektywna lepsza proteza, której koszt będzie na przykład wynosił 200% tej kwoty, więc też jest możliwość jej zwiększenia. Mamy to wszystko precyzyjnie opisane.

Szukam przykładu. Właśnie, to jest ten przypadek, o którym mówiłam, to znaczy, że jest serwis protezy, można mieć też tę protezę droższą. I jest osoba eksperta PFRON. Wiadomo, że niektóre województwa są bardzo duże, więc trzeba tam dojechać. Dlatego program przewiduje też, że w zależności od poniesionych kosztów możemy osobie z niepełnosprawnością zrefundować do 231 zł koszty dotarcia na spotkanie z ekspertem. Na przykład skuter lub napęd elektryczny do wózka ręcznego tu jest do kwoty 8663 zł w obszarze D. Obszar D to jest opieka nad osobą zależną, czyli żeby osoba mogła być aktywna zawodowo. Może się okazać, że ktoś może mieć opłacony pobyt dziecka w żłobku, w przedszkolu – jeżeli byłaby sytuacja, że nie ma miejsca w publicznym żłobku czy przedszkolu, które jest bezpłatne, to może być albo opłacona opiekunka, albo może być opłacony pobyt w jednostce niepublicznej. Mamy wreszcie obszar E – to jest to 100 zł miesięcznie w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora. Ten program jest w zasadzie poszerzony dla wszystkich grup potrzebujących od czerwca br.

Moduł II to jest dodatek na pokrycie kosztów kształcenia. Wynosi on do 1155 zł dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium i do 1733 zł dla pozostałych wnioskodawców, na przykład dla studentów uczelni wyższych jest dodatek na opłatę za przeprowadzenie przewodu doktorskiego. Zatrudniliśmy w PFRON pracownika, osobę z niepełnosprawnością, która – jak się okazało – ma tytuł doktora dzięki wsparciu PFRON. Tak że generalnie pomoc do nas wróciła, zwróciło się nam. Będziemy z tego korzystać.

Opłata za naukę jest to równowartość kosztów czesnego w ramach jednej aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym. Czyli nie ma tak, że ktoś sobie wymyśli, że chciałby jednocześnie studiować dwa czy trzy kierunki. Dlatego że to wsparcie z programu „Aktywny samorząd” zmierza do tego, żeby osoba się usamodzielniała, czyli żeby była aktywna zawodowo i zdobyła kwalifikacje, które są jak najbardziej zgodne z jej zainteresowaniami i możliwe przy rodzaju niepełnosprawności, jaki tej osoby dotyczy. Mamy szczegółowo określone, jaka kwota, kiedy. Oczywiście gdy osoba na przykład korzysta z usług tłumacza języka migowego, też jest stosowny dodatek.

Generalnie program stara się odpowiadać na różne potrzeby beneficjentów, a jego głównym celem jest to, żeby osoby z niepełnosprawnościami były jak najbardziej aktywne i mogły w sposób aktywny uczestniczyć w życiu społecznym czy też zawodowym. Z tym że raczej staramy się wymagać – na przykład jeżeli osoba chce wózek elektryczny, to żeby była aktywna zawodowo albo żeby chociaż była aktywna w inny sposób, czyli dla przykładu świadczyła wolontariat, aby te środki były jak najbardziej efektywnie wykorzystane i trafiały do tych osób najbardziej potrzebujących w związku z prowadzonymi aktywnościami.

Pomoc w module II, czyli w finansowaniu kształcenia, ma charakter progresywny i motywacyjny, uzależniony od postępów w nauce. Mamy coś na kształt stypendium naukowego, czyli jeżeli ktoś ma lepsze efekty w nauce, to maksymalnie kwota wsparcia jest wyższa.

W module I wymagany jest wkład własny. Tam jest usługa likwidowania bariery transportowej, natomiast w obszarze B, czyli w szkoleniach i w zadaniu drugim – serwisie skutera lub wózka, a także przy dodatku za energię – co jest oczywiste, wkład własny nie jest wymagany.

W module II tylko w zakresie kosztów czesnego i wyłącznie w stosunku do osób zatrudnionych, czyli do tych osób, które studiują zaocznie, wymagany jest wkład własny: 10% wartości czesnego na jednym kierunku, a 60% – na drugim i kolejnych kierunkach. Można być też zwolnionym z wkładu własnego, jeżeli dochód na osobę w rodzinie jest niższy niż 764 zł netto.

Wcześniej już mówiłam, w jakich terminach składa się wnioski o wsparcie. Z oferowanej przez PFRON pomocy korzysta się najbliżej miejsca swojego zamieszkania. Mamy możliwość elektronicznego składania wniosku przez internet w tzw. SOW, czyli Systemie Obsługi Wsparcia, finansowanym ze środków PFRON. Staramy się ciągle podnosić funkcjonalność tego programu i świadczyć wsparcie dla osób tak, żeby nie dochodziło do sytuacji, w której program będzie za trudny, żeby można było przez niego złożyć wniosek. W programie tym przyjmujemy też uwagi, sugestie, staramy się odpowiadać na pytania beneficjentów korzystających z programu.

Przy wypełnianiu różnych formularzy w programie można korzystać z kreatora ułatwiającego wybór właściwego wniosku, pomocy kontekstowej, bezpłatnej infolinii, mobilnego asystenta osoby niepełnosprawnej albo pracownika PFRON w punktach informacyjnych z SOW zlokalizowanych we wszystkich wojewódzkich oddziałach PFRON.

Wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku, zawarcia umowy, jej rozliczenia można skanować, powielać w formie elektronicznej. Generalnie Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych funkcjonuje w elektronicznym obiegu dokumentów, tak że nie ma u nas dokumentacji papierowej. W sytuacjach takich, gdy potrzeby osób z niepełnosprawnościami przy określonym rodzaju wsparcia wskazują na to, że powinna być dopuszczona forma papierowa, to tak robimy.

W tej chwili na przykład taka zmiana na ostatniej radzie nadzorczej zaszła w programie „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością”. Wcześniej w pierwotnym programie przewidywane były tam wnioski tylko w wersji elektronicznej, a w tej chwili dopuściliśmy formę papierową, bo okazało się, że beneficjenci to są często osoby starsze, samotne, które nie dysponują sprzętem elektronicznym i stanowi to dla nich barierę. Jako ciekawostkę powiem, skoro zahaczyłam o wypożyczalnię, że rada nadzorcza PFRON dokonała zmiany w programie wypożyczalni i z aparatów słuchowych będą mogły też korzystać osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, bo pierwotnie beneficjentami mogły być osoby w stopniu znacznym i umiarkowanym.

Oczywiście, żeby korzystać z naszych programów, przygotowywane są filmiki. I osoby z niepełnosprawnościami mogą zapoznać się z poradnikami w formie filmu, żeby mogły korzystać.

W programie „Aktywny samorząd” samorządy powiatowe są w zasadzie takimi pełnoprawnymi partnerami dla PFRON, dlatego że przyjmują, obsługują wnioski, zawierają umowy, wypłacają środki, promują program, przeprowadzają ewaluację, reagują na różnego rodzaju uwagi ze strony bezpośrednich beneficjentów programu, sprawozdają do PFRON i systematycznie uzupełniają też system SOW o stosowne informacje w miarę, jak następuje realizacja wsparcia wynikającego z wniosku.

Zarząd PFRON zatwierdza zasady dotyczące wyboru dofinansowania, rozliczania wniosku, wzory obowiązujących formularzy i umów. Czyli główny program określa rada nadzorcza, następnie zarząd – warunki brzegowe, kwestionariusze, wzory umów, wszystko to, co jest niezbędne do jego realizacji. Oczywiście ustalanie zasad oceny efektywności programu, monitorowanie. Wiadomo, że raz przyjęty program tak naprawdę ewoluuje. Zmieniają się potrzeby albo w miarę korzystania z niego, tak jak wyszło nam przy dofinansowaniu do energii elektrycznej przy wentylacji domowej, wymaga poszerzenia na przykład o inne grupy.

Oddziały PFRON przyjmują osoby, które mieszkają najbliżej w kwestiach informacyjnych, natomiast od powiatów przyjmują wystąpienia w sprawie przyznania środków finansowych PFRON na realizację programu. Czyli każdy oddział wojewódzki zawiera umowy na realizację programu „Aktywny samorząd” ze wszystkimi powiatami na swoim obszarze, ustala wysokość docelowego zapotrzebowania na środki finansowe na ten program w konkretnym powiecie, nadzoruje realizację programu przez samorządy powiatowe, monitoruje prawidłowość wykorzystania środków PFRON, przeprowadza postępowania sprawdzające – to jest coś na kształt doraźnych kontroli – przyjmuje sprawozdawczość z realizacji programu bezpośrednio z powiatów na potrzeby biura PFRON, zawiera i obsługuje umowy z ekspertami PFRON. Dlatego, że ci eksperci są na poziomie województw, a mieszkańcy powiatów dojeżdżają do eksperta wojewódzkiego, stąd pojawiło się to 231 zł. W przypadkach szczególnych, jeżeli okazałoby się, że nie jest możliwy dojazd beneficjenta, to ekspert dojeżdża do osoby z niepełnosprawnością.

Zdażyłam już państwu powiedzieć wcześniej o tej ostatniej modyfikacji wentylacji domowej, czyli teraz z tego świadczenia będą mogły też korzystać osoby korzystające z opieki hospicyjnej, opieki paliatywnej i długoterminowej opieki pielęgniarstwa, a także na podstawie zalecenia lekarza specjalisty, w tym osoby korzystające z urządzenia wypożyczonego lub zakupionego ze środków własnych. Tu już nie ma wymogu, że ten specjalista musi być z tej konkretnej poradni...

Zastępca dyrektora departamentu PFRON Krzysztof Kaca:

Wentylacji domowej.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

Tak, wentylacji domowej. Więc tutaj też jest ułatwienie dostępu. I do końca I półrocza planujemy podjąć kolejne modyfikacje co do kierunków działań oraz warunków brzegowych

obowiązujących w programie „Aktywny samorząd 2025”, w tym wynikających z ostatniej uchwały rady nadzorczej.

Tutaj macie państwo informację, jak to wygląda w kwotach. Program jest realizowany od 2012 r. Do 2024 r. koszty realizacji programu to już ponad 1,5 mld zł, wspartych zostało ponad 324 tys. osób z niepełnosprawnością. I o ile w roku 2012 program obejmował 6 form wsparcia, w tej chwili jest ich 17. W 2012 r. koszt programu to było niecałe 37 mln zł i niewiele ponad 7 tys. osób. W tej chwili jest ponad 277 mln zł i ponad 33 tys. osób z niepełnosprawnością.

Tutaj można zobaczyć kwoty, jak to wyglądało co do określonych form wsparcia. Widać, że dużą popularnością cieszy się sprzęt elektroniczny, który niejednokrotnie w zasadzie zapewnia dostęp do prawidłowego kontaktu z otoczeniem. Również wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym cieszą się dużą popularnością – tak naprawdę osobom aktywnym zawodowo umożliwiają prowadzenie właśnie takiego aktywnego trybu życia. Podobnie protezy kończyn, skutery elektryczne – też jest duże zainteresowanie. Nawet wydawałoby się, że coraz łatwiej jest z tym dostępem na przykład do żłobków, przedszkoli, a też ponad 35,5 mln zł poszło na sfinansowanie opieki nad osobą zależną.

Ponad 644 mln zł to jest kwestia edukacji, to przynosi chyba najbardziej efektywne i wymierne korzyści. Bo w wyniku poszerzenia kwalifikacji osoby podejmują pracę. U nas na przykład, w PFRON, jest zatrudnionych dużo osób z wykształceniem wyższym zarówno na wózkach inwalidzkich, niewidomych, z różnymi deficytami. I tutaj są kwoty na poszczególne formy wsparcia. Może nie będę teraz, bo jest to wszystko...

Z badań, z ewaluacji wyszło nam, że wiek wnioskodawcy, taki średni wiek, najczęściej nie przekracza 40 lat, a podopiecznego – 16 lat. Wsparciem z programu „Aktywny samorząd” częściej zainteresowane są kobiety. Najczęściej też ze wsparcia korzystają osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem i około 1/3 beneficjentów ma niepełnosprawność sprzężoną, czyli dwie lub więcej przyczyn wydania orzeczenia. Tutaj przeważają mieszkańcy miast. Dostęp do wiedzy na obszarach wiejskich jest chyba jednak mniejszy, być może to też ograniczenia komunikacyjne.

Teraz województwa. Z programu „Aktywny samorząd” najczęściej korzystają mieszkańcy województw mazowieckiego, pomorskiego, wielkopolskiego, śląskiego i podkarpackiego. Niemal połowa wszystkich beneficjentów to mieszkańcy tych pięciu województw. A województw mamy 17, czyli widać, gdzie jeszcze mamy białe plamy. Podejmujemy różnego rodzaju działania, żeby to zmienić, są pomysły na coraz większą informację na zasadzie mobilności. W każdym województwie mamy centra informacji i doradztwa, tzw. CIDON, gdzie można się czegoś dowiedzieć.

Struktura beneficjentów w podziale na rodzaj niepełnosprawności i struktura w zależności od województwa, czyli: 11,8% to województwo mazowieckie, 9,5% – śląskie, 9,6% – wielkopolskie, 9,7% – pomorskie i 8,7% – podkarpackie. To jest tych pięć województw, w których jest w okolicach 9–10%, a w mazowieckim nawet ok. 12%. Ale wiadomo, że województwo mazowieckie jest najliczniejsze, więc też trudno się dziwić. Dziękuję.

Staralam się szybko, chociaż znana jestem z tego, że dużo mówię. Tak że jeżeli ktoś z państwa ma jakieś pytania, to my z panem dyrektorem chętnie odpowiemy.

Przewodnicząca poseł Lidia Czechak (PiS):

Serdecznie dziękuję, pani prezes. Dziękuję za przedstawione informacje.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę.

Pani przewodnicząca?

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica) – spoza składu podkomisji:

Myślę, że prezentacja jest wyczerpująca i dosyć szczegółowa. Również pani prezes w sposób wyczerpujący ją nam przedstawiła, ale też mamy tę przyjemność być w częstym kontakcie. Pani prezes jest często gościnią na naszych komisjach, więc myślę, że ten stały kontakt sprawia, że kwestie możemy na bieżąco wyjaśniać.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

Bardzo proszę, jeżeli ktoś miałby później, po analizie materiału, jeszcze jakieś pytania, zawsze można...

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica) – spoza składu podkomisji:

Właśnie ta informacja, że prezentacja jest dostępna dla członków podkomisji i Komisji, myślę, że też nam bardzo ułatwia życie. Przynajmniej nie musimy robić tylu notatek.

Czy ktoś ma jeszcze jakieś pytania? Jak nie mamy, to myślę, że w kularach sobie możemy jeszcze porozmawiać. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Lidia Czechak (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Mam tylko prośbę o to, żeby przesłać materiały do sekretariatu Komisji.

Już państwo macie? Bo myślałam, że...

Dobrze, ja też nie mam więcej pytań, w zasadzie żadnych pytań, bo – tak jak pani przewodnicząca powiedziała – ta prezentacja była dosyć wyczerpująca i w zasadzie wszystko, co gdzieś tam, w trakcie tych pierwszych slajdów, przychodziło do głowy, zostało rozwiane już później.

Tak że bardzo serdecznie dziękuję pani prezes, dziękuję państwu.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję państwu za udział w dzisiejszej podkomisji.

Zamykam posiedzenie.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Bożena Borowiec:

Bardzo dziękuję.